

lokalhistorie

Bedehus på landet i 100 år

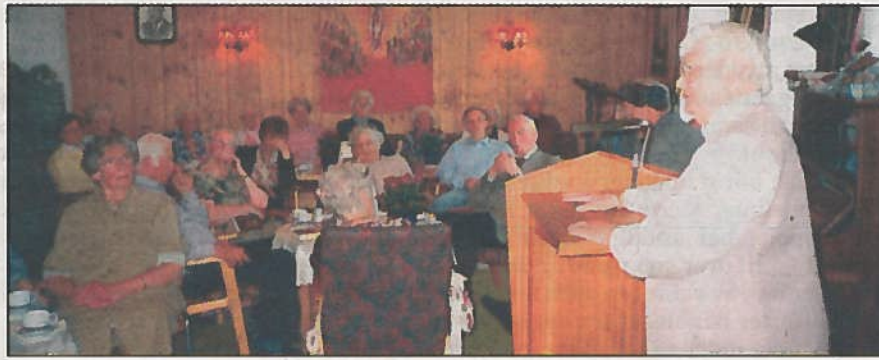
«Vi skyter med luftgevær i kjelleren altså!» meddeler unge Peder Rogstad gjester på siste basar på Fevang Bedehus. Høstbasaren er Bedehusets hovedinntektskilde med utlodning og åresalg. Slik har det vært i snart 30 år.

Tekst: Harald Fevang

Men det var allerede i 1908 at det første gang ble holdt basar på Fevang til inntekt for bygging av bedehus. Arrangementet ble holdt på skolen og det kom inn 513 kroner og femti øre. Bygdefolket fikk også anledning til å gi gaver til huset, og for at dette skulle virke rettferdig var det mulig å gi både penger, materialer og arbeidstimer.

Tomtegrunn var det ikke mangel på den gang. Det forelå hele tre gode tilbud. Bygdefolket ville ikke ha noen innblanding fra andre når det gjaldt oppføringen av huset, men alle kunne ha sine møter der. Hans Marthin Hansen hadde et ledig dekar rett ved sin smie langs Lingelemveien, og tomt ble innkjøpt for 80 kroner. Til byggekomite ble valgt tre av bygdens bønder. Det var Oscar Brekke, Edv. Carlsen og Gustav Fevang.

Så endelig ble huset bygget med stor åpningsfest den 12. februar 1912. Dette første året hadde Bedehuset 30 tilstelninger. 75 år senere var antallet økt til

Peisestua på Fevang Bedehus er i flott bruk i 2012. Til høyre ønsker Anne Marie Møller Jonassen velkommen til formiddagsmøte i regi av Sandar Menighet og Fevang Bedehus. FOTO: HARALD FEVANG

De siste 60 år har Kjell Waggestad vært formann for svært mye av det som har foregått på Fevang Bedehus. FOTO: HANNE MARIT ROGSTAD

Fevang Bedehus slik det framstår i dag ved siden av Fevang skole. FOTO: SVEIN OLAV LØBERG

110 årlige tilstelninger, og i 2011 har det vært 50 sammenkomster.

I 1922 ble det bygget en leilighet for vaktmester i overetasjen, og i 1937 ble det bestemt å pusse opp ute og inne. I 1943 ble det foreslått av Aasmund Berg å opprette et lite byggefond for bygging av en «lillesal». Nytt uthus uten hestepoppstillingsplasser ble bygget i 1954.

Da Bedehuset feiret sitt 50-årsjubileum i 1962 var det taler ved både prost Prytz og sogneprest Østenstad, og i etterkant ble det mer og mer aktuelt å diskutere forslaget til Aasmund Berg fra 1942: ungdommen ville ha et mer moderne bruksbedehus.

Det ble arrangert både loppemarkeder og basarer for dette formål, og Jah-

res Humanitære stiftelse bidro med et stort beløp. Roar Tollnes tegnet et moderne tilbygg og i 1973 ble møterom, kjøkken og toalett innviet. Formann for dette arbeidet var Aasmund Berg sammen med Håkon Sørensen, Berit Viken, Ivar Tveite, Ingeborg Lavoll og Anny Sørensen. På innvielsesfesten ble tilbygget av biskop Dagfinn Hauge døpt for «Peisestua».

- Bedehus bør også ha et hjemlig preg, sa biskopen til de 180 som var til stede.

De senere årene har Fevang Bedehus befestet seg som Bedehuset på landet, synlig som det ligger traust mellom Fevang skole og boligbyggelaget øverst i Lingelemveien. I dag eies huset av

Fevang Normisjon der Kjell Waggestad er formann. Fortsatt er det gamle uttrykket «åndelig oppbygging» formålet med huset. Og det skjer gjennom møter og sammenkomster for unge og gamle.

Før årets hundreårsjubileum ønsket venner av bedehuset å sørge for at huset ble frisket opp, og med all moderne redskap som finnes ble det høyt og lavt malt i flere dager. Dagens husstyre som består av Thorbjørn Aurlien, Ingeborg Søfteland, Ingrid Brekke, Anne Marie Møller Jonassen, Ole Haldor Rogstad og Dag Erdmann er derfor ikke så lite stolte over å kunne invitere til morgendagens hundreårsfest på Fevang Bedehus.

FØR OG NÅ

Fra Bedehusets jubileumsfest i 1962 med Ivar Tveite på talerstolen.

FOTO: HARALD FEVANG

Fevang Yngresgutters arbeidsgruppe på Fevang Bedehus i 1962. Foran fra venstre: Odd Kristian Nilsen, Odd Kristoffersen, Dagfinn Andersen, Arne Odden, Terje Anderen, Ragnar Tveite. Bak yngreslederne Kåre Kristiansen, Åsmund Berg og Kjell Waggestad, videre Kjell Øystein Mathisen, Odd Sørensen og Thorbjørn Aurlien.

Foto: Harald Fevang

Hjertnespromenaden

Dette postkortet fra Anders Christiansens samling viser Hjertnespromenaden slik den engang var.

Huset til høyre er skipsreder Johan Brydes privatbolig fra 1894. Senere ble det omgjort til byens private fødehjem. Bygningen ble revet i 1971. Altså fikk dette vakre bygget en levetid på bare 77 år. Til venstre ses Hjertnesjordet som for 100 år siden var en frodig potetåker. Ved siden av selve Promenaden ses byens mest stilfulle villaer, etter at Hjertnes Gård fikk selge tomter

langs jordet fra 1868. Gårdens historie kan for øvrig følges helt tilbake til 1400-tallet.

Da Sandefjord Kommune kjøpte eiendommen i 1936 ble det lagt planer om å bygge kvarterer med høyhus på disse jordene som i dag er Badeparken.

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Anders Christiansens samling
Foto nå: Gro Midttun

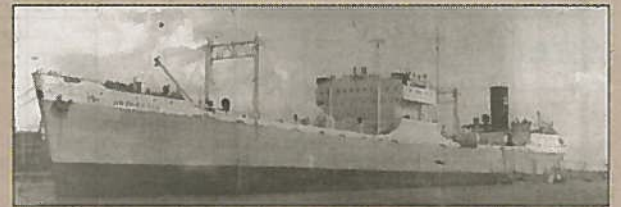
Rederikniven

Denne gangen er det en lomme-kniv, som var en veldig grei gave å få, og som man alltid hadde bruk for til sjøs og på land. Kniven har rederiflagget til Thor Dahls rederi fra Sandefjord. Dette var et forholdsvis stort rederi, som drev med både hvalfangst, koffardi og oljefart. Mange fra Sandefjord har nok minner fra dette rederiet, enten man bare tok en tur, eller ble rederiseiler over mange år.

Tekst og foto: Svein Olav Løberg (tidligere Jungmann)

MT «Antarctic»

Bygget som tankbåt «San Gregorio» ved Swan, Hunter & Wigham Richardson Ltd., Wallsend on Tyne for Eagle Oil Transport Co., London i 1913. Hun var søsterskip av «Thorshammer» og «Ole Wegger». Sandefjords-båt fra 1926. For å hedre hvalfangstbestyrer C. A. Larsen, som døde om bord i kokeriet «Sir James Clark Ross» 08/12-1924, ble den innkjøpt av Hvalfanger-A/S Rosshavet (Johan Rasmussen & Magnus Konow), Sandefjord. Ombygget ved Fredriksstad mek. Verksted til flytende kokeri med opphalingsslip i baugen. Eneste kokeriet som fikk denne løsningen på et gammelt problem. Hun ble også historisk da telegrafbestyrer Johs. Diesen fikk kontakt med kokeriet i Rosshavet i 1927. Han med en hjemmelaget sender på 5 watt. Utsatt for grunnstøting i 1928 da hun fullastet trefrer et skjær ved Stewart Island på New Zealand i februar.

I 1936 ble hun solgt til Hvalfangstelskapet Blaahval A/S (Jørgen Krag), Tønsberg/Sandefjord. Hun blir deretter bortleid til Margarine-Rohstoff-Beschaffungs Gesellschaft g.m.b.H. i Berlin. «C. A. Larsen» drar til feltet med seks hvalbåter for sesongen 1936/37. Rekvirert av den tyske Kriegsmarine i 1940. Benyttet som lagertanker og stasjonert i Kirkenes. Forflyttet til Tromsø/Alta i 1942, og til Trondheim i 1944. Tilbakelevert til norske myndigheter i juni 1945 og solgt til Hvalfanger-A/S Antarctic, Tønsberg. Om-døpt «Antarctic». Reparert ved Framnæs mek. Værksted og var klar til sesongen 1945/46. Etter endt sesong 1951/52 fant eieren ut at det ikke lenger var penger å tjene på den gamle damen. Hun ble sendt til Kieler Howaldtswerke i Kiel og ombygget til tankbåt igjen. I 1954 var det slutt. Hun ble hugget ved Hamburg - Altenwerder året etter.

Tekst: Ragnar Iversen
Foto: Privat samling

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pulkfestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters info-gruppe:
Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen. Medarbeidere: Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no